

Asunto ensin –malli ja tuki asumisen nivelvaiheissa

Mia Saarela, Asunto ensin Verkostokehittäjä

**Janita Kannonkari, Onnistunut asuminen -
hanke**

5.9.2024

Y-Säätiö

”Suomessa
asunnottomuustyön
onnistumisten taustalla on
ennaltaehkäisevän työn ja
tukevien rakenteiden lisäksi
erityisesti Asunto ensin -malli,
jonka toteutumiseksi
kohtuuhintaisia asuntoja ja
joustavaa tukea on oltava
riittävästi tarjolla.”

SUOSITUKSET NUORTEN
ASUNNOTTOMUUDEN POISTAMISEKSI 2024

Y-Säätiö

”Monialaista yhteistyötä tulee lisätä nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Mikään palvelu ei yksinään riitä torjumaan tai poistamaan nuorten asunnottomuutta ja yhteistyötä hyvinvointialueiden, järjestöjen ja kuntapalveluiden välillä tarvitaan entistä enemmän tulevaisuudessa. Monialaista yhteistyötä palvelujärjestelmässä vahvistamalla voidaan paremmin pitää huolta siitä, että nuorten tilanteisiin pystytään reagoimaan riittävän ajoissa ja tuloksellisesti.”

SUOSITUKSET NUORTEN
ASUNNOTTOMUUDEN POISTAMISEKSI 2024

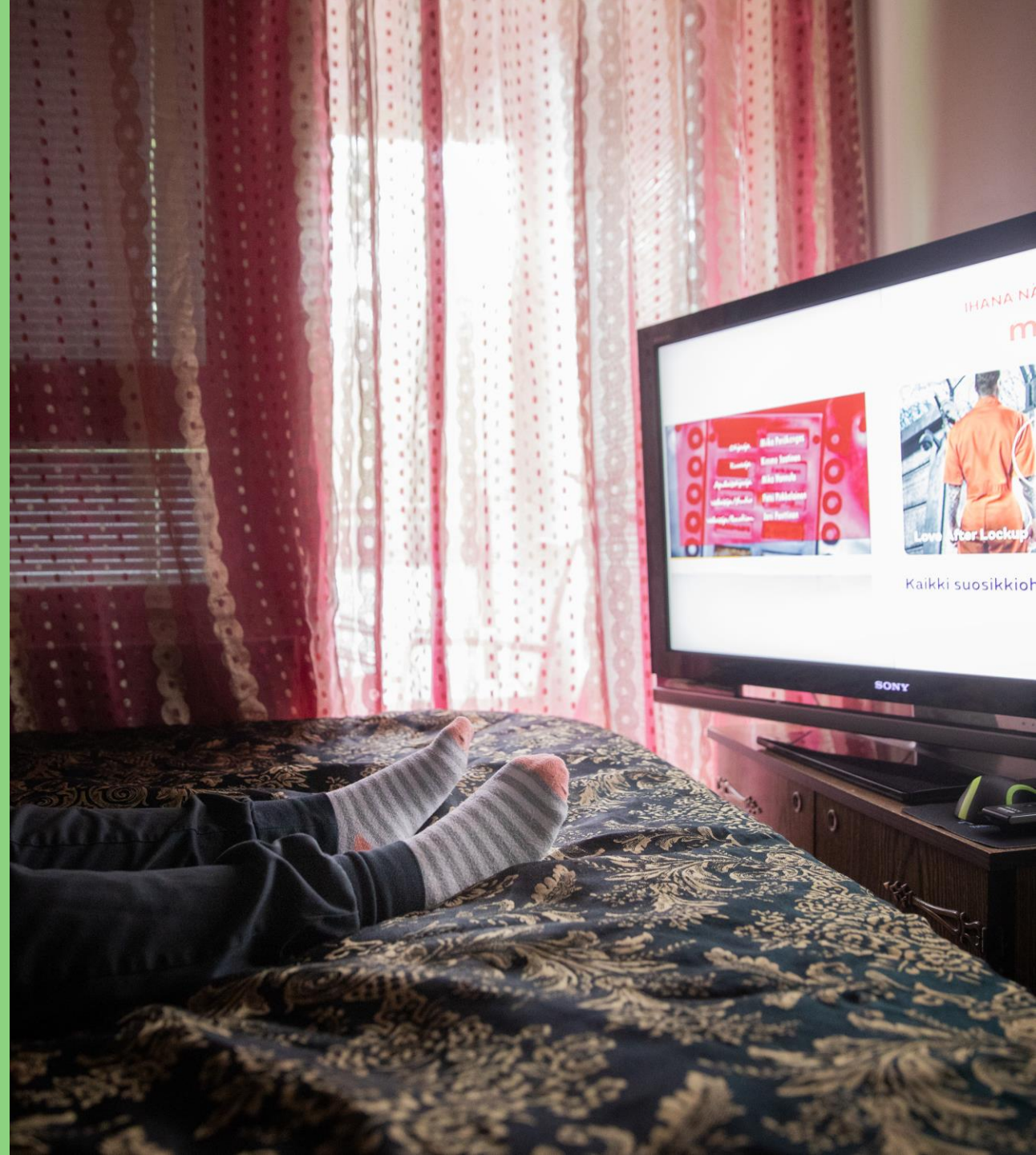
Y-Säätiö

”Asumisneuvonta ja -ohjaus ovat tehokkaita keinoja tukea nuorten itsenäistä asumista ja ehkäistä nuorten ongelmatilanteiden kriisiytymistä, häätöjä ja asunnottomuutta. Asumisneuvontaa ja -ohjausta saa kunnista ja useilta järjestöiltä. Nuoret ovat moninainen ryhmä, jolla on monia erilaisia tarpeita. Asumisneuvonnan ja -ohjauksen lisäksi nuoret tarvitsevat myös muuta asumisen tukea, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja nuorisotyön tukea.”

SUOSITUKSET NUORTEN
ASUNNOTTOMUUDEN POISTAMISEKSI 2024

Y-Säätiö

Asunto ensin Verkostokehittäjät

- Asunto ensin –mallin juurruttaminen ja levittäminen asunnottomien palveluissa yhteistyössä järjestöjen, kaupunkien ja hyvinvointialueiden kanssa
- Kehittämistyön alusta kansalliselle asunnottomuustyölle
- Koulutukset, asunnottomuusseminaari, uutiskirje, aineistopankki

Asunto ensin

Valtakunnallisen asunnottomuusseminaarin ilmoittautuminen on auki

Tampereen kaupunki, Pirkanmaan hyvinvointialue, Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos, Y-Säätiö, Asunto ensin Verkostokehittäjät sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) järjestävät Valtakunnallisen asunnottomuusseminaarin maanantaina 16.10. klo 9–16.

Onnistunut asuminen-hanke (2023-2025)

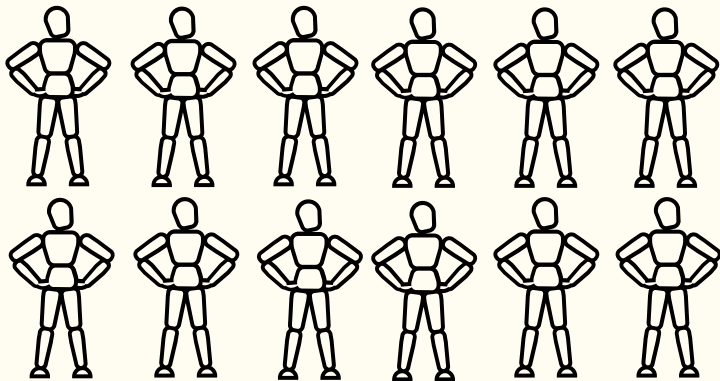
- Tarkoituksena luoda toimintamalli ae-asumisyksiköistä muuttavien asukkaiden tai Y-Säätiön vuokra-asuntoon jonottavien asumisen pitkäkestoiseksi turvaamiseksi
- Saada virtausta asumisyksiköihin ja asukkaat joilla valmiuksia on, vähemmän tuettuun itsenäiseen asumismuotoon
- Estää asukkaiden putoaminen palveluista ja varmistaa asumisen onnistunut jatkumo nivelvaiheen yli (12kk)
- Hanke toimii Helsingin ja Luvnin alueella
- Hankkeessa työskentelee 4 hlöä
- Onnistunut asuminen-hanke on Stean rahoittama.

Tavoitteita

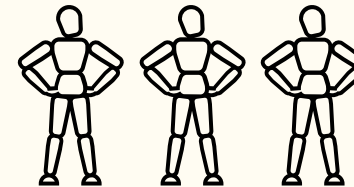
- Syntyy toimintamalli noin vuoden kestävään, kotiin vietävään nykyisiä palveluita täydentävään, joustavaan asumisen tukeen
- 30 asukasta/vuosi asutetaan onnistuneesti tuetusta asumismuodosta itsenäiseen asumiseen
- Varmistetaan asukkaiden ohjautuminen heidän tarvitsemiinsa palveluihin ja palveluiden saavutettavuus
- Asukkaat saavat tarpeenmukaisen valmennuksen, sujuvan tuen ja ohjauksen yksilöllisiin tarpeisiinsa, jotta asuminen onnistuu
- Kolmen vuoden aikana 90 henkilöä on saanut oman asunnon ja tarvitsemansa tuen.

Asunnottomien määrä Suomessa

1985: 20 000

2023: 3429

-83%

Asunto ensin –mallin vakiintuminen

2008-2011 Pitkäaikais-
asunnottomuuden poistamisohjelma
(PAAVO 1): *Asuntoloista eroon, asunto
ensin –työn kehittäminen*

2016-2019
Asunnottomuuden
ennaltaehkäisyn
toimenpideohjelma (AUNE):
Ennaltaehkäisy painopisteeksi

Hallitusohjelma
2023:
*Pitkäaikaissunnotto-
muuden
poistaminen 2027*

2012-2015 Pitkäaikais-
asunnottomuuden
poistamisohjelma (PAAVO 2):
*Hajautettu asuminen ja liikkuva
tukityö, lopullinen luopuminen
yömajoista*

Hallitusohjelma
2019:
*Asunnottomuuden
puolittaminen 2023
ja poistaminen
2027*

Asunto ensin –malli

**ASUNTO ON
IHMISOIKEUS**

**ENSIN ASUNTO,
SITTEEN
RATKAISTAAN
MUUT ONGELMAT**

**TARVITTAVA
TUKI
TAATAAN**

**ASUTAAN
SIELLÄ MISSÄ
MUUTKIN**

**OMA
VUOKRASOPIMUS**

Asunto ensin, ei asunto vain

Asumissosiaalinen työ (Riitta Granfelt)

- Asumissosiaalinen työ on asunnottomien, asunnottomuutta kokeneiden sekä asunnottomuusuhan alla elävien parissa tehtävää työtä, jonka avulla pyritään vastaamaan asumista vaarantaviin psykososiaalisiin ja käytännöllisiin ongelmiin. Tavoitteena on asumisen turvaaminen ja asunnottomuuden ennaltaehkäisy.
- Asumissosiaalinen työ on asiakkaan ja ammattilaisen välistä vuorovaikutustyötä yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla sekä rakenteellista asumisen ja palvelujärjestelmän epäkohtiin kohdentuvaa moniammatillista työtä.

Asunto ensin -periaatteet

- Valinnan vapauden kunnioittaminen
- Itsenäisen elämän mahdollistaminen
- Kuntoutus ja voimaannuttaminen
- Integraatio yhteisöön ja yhteiskuntaan

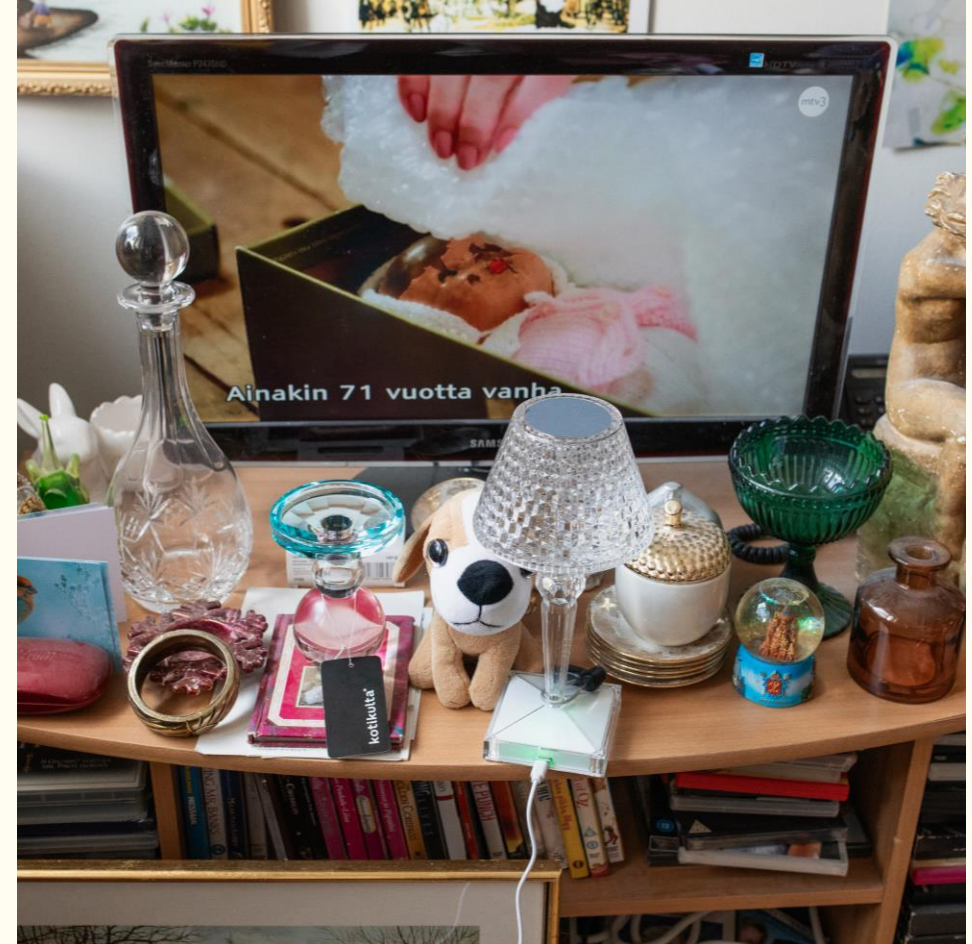

Hanketyöskentelyn menetelmät Asunto ensin –periaatteen mukaisesti

- Säännölliset tapaamiset ja kotikäynnit
- Tarpeenmukaisiin palveluihin ohjaus ja saatto
- Apua ja ohjausta talouden hallintaan (mm. vuokranmaksun varmistaminen)
- Asumiseen liittyvien sosiaalietuuksien haun varmistaminen
- Arkeen mielekästä toimintaa
- Verkostoyhteistyö, nivelvaiheen työpajat
- Mahdollisten häiriötilanteiden, vuokravelkojen ym. selvittely
- Asumisvalmennukset ennen muuttoa, ryhmä tai yksilö
- Toimintamallin tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi.

Asunto ensin –mallin vaikuttavuus

- Asunnottomuuden kokeminen ja asunnottomuus vähenee
- Asunnottomien elämänlaatu kohenee
- Asunto ensin –malli on kustannustehokas
 - Case Härmälä
 - Uusi RADAR-tutkimushanke

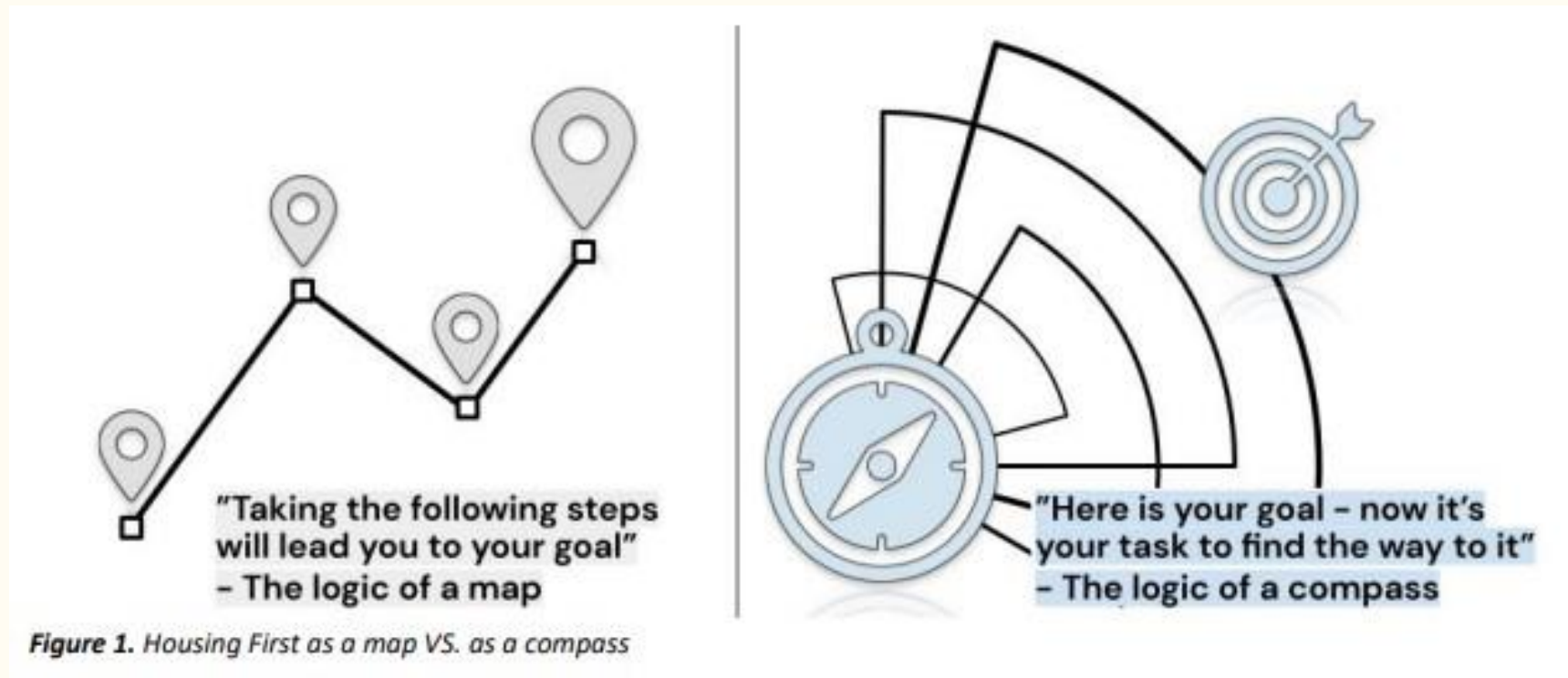
Asunto ensin –mallin tulevaisuuden haasteet

- Asunnottomuuden profiilin muutos
 - intensiivisemmän tuen tarve
 - sotepalveluiden integrointi AE-mallin mukaiseen työhön
- palveluiden ja yhteistyörakenteiden organisoituminen hyvinvointialueilla on kesken – ohjelmatyön merkitys!
- toimivien asumis- ja tukiratkaisujen järjestäminen kaikista haastavimmille asiakasryhmille (rikosseuraamusasiakkaat, **nuoret** huumeiden käyttäjät, päihde- mielenterveysasiakkaat)
- sosiaaliturvan heikentyminen
- asunnottomuuden poistaminen vs. pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen

Onko Asunto ensin valmis?

- Asunto ensin –malli ei ole itsetarkoitus, vaan se on tarkoitettu palvelemaan asunnottomuuden poistamistavoitetta
- **Asunto ensin –mallia voi ja pitää kehittää**
- Asunto ensin –mallissa yhteistyökulttuuri on ensiarvoisen tärkeää

Asunto ensin - kartasta kompassiin

KIITOS!

Asunto ensin Verkstokehittäjät

Mia Saarela
mia.saarela@ysaatio.fi
asuntoensin.fi

Onnistunut asuminen –hanke

Janita Kannonkari
janita.kannonkari@ysaatio.fi

Jotta
jokaisella
on koti

Y-Säätiö